

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 22 lipca 2014 r.

DOLiS/DEC-692/14/56443,56444

dot.:

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 oraz art. 23 ust.1 pkt 2 oraz art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani J.B., na przetwarzanie jej danych osobowych przez T. S.A.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani J.B., zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez T. S.A., zwaną dalej Spółką. Skarżąca zarzuciła Spółce, iż cyt.: „(...) moje [Skarżącej] dane zostały wykorzystane do stworzenia bez mojego [Skarżącej], udziału dokumentów wystawionych na moje [Skarżącej] nazwisko i zawierających moje [Skarżącej] sfalszowane podpisy, który to fakt wyszedł na jaw w toku prowadzonego postępowania przez organy ścigania”. Ponadto Skarżąca wniosła o przeprowadzenie postępowania w sprawie nieprawidłowości w procesie przetwarzania jej danych osobowych przez Spółkę, w szczególności w oparciu o dowody pozyskane przez Skarżącą z akt postępowania karnego. W związku z powyższym Skarżąca podkreśliła, iż cyt.: „Oczekuję [Skarżąca] wydania decyzji stwierdzającej naruszenie przez Operatora Ustawy o ochronie danych osobowych, nakazującej usunięcie nieprawidłowości, oraz prawidłowego zabezpieczenia moich [Skarżącej] danych, ustalenie winnych niedopełnienia obowiązków jako administratora danych i ukarania stosownie do posiadanych przez GIODO kompetencji”.

W toku postępowania zainicjowanego ww. skargą Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uzyskał wyjaśnienia odnośnie okoliczności sprawy i dokonał następujących ustaleń:

- 1) Skarżąca zawarła w dniu [...] września 2009 r. ze Spółką umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych za pośrednictwem Placówki Obsługi Klienta Spółki w L., którego właścicielem był Pan W.K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą W.
- 2) Jak wskazała Spółka w wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem cyt.: „W strukturze sieci sprzedaży T. [Spółki] punkt ten podlegał agentowi T. [Spółki], tj. spółce E. S.A. Przetwarzania danych przez E. na rzecz T. [Spółki] reguluje umowa agencyjna, a w szczególności Aneks nr [...] dotyczący przetwarzania i ochrony danych osobowych (...) Aneks ten zawiera zarówno klauzulę powierzenia danych w oparciu o art. 31 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...) jak również upoważnienie do dalszego powierzenia danych innym podmiotom biorącym udział w realizacji umowy. Firma W. pozyskiwała i przetwarzała dane na rzecz T. [Spółki] w oparciu o umowę powierzenia zawartą z P. Sp. z o.o. (...) Przetwarzanie danych osobowych przez P. Sp. z o.o. na rzecz T. [Spółki] regulowała osobna umowa powierzenia [...] W dniu [...] lipca 2008 r. pomiędzy spółkami E. S.A. oraz P. Sp. z o.o. została zawarta Warunkowa Umowa Sprzedaży Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa P. Sp. z o.o., w ramach której spółka E. S.A. przejęła prawa i obowiązki spółki P. Sp. z o.o., w tym również regulacje dotyczące przetwarzania przez firmę W. danych osobowych klientów T. [Spółki]. Pracownicy punktu przedstawicielskiego W. zostali przez E. S.A. upoważnieni do przetwarzania danych osobowych niezbędnych do zawierania Umów/Aneksów o Świadczenie Usług Telekomunikacyjnych i Konwergentnych ”.
- 3) Odnosząc się natomiast do przetwarzania danych osobowych Spółki przez Pana K.G. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą EP Spółka wskazała, iż cyt.: „»EP« K.G. jest punktem przedstawicielskim T. [Spółki], który w strukturze organizacyjnej operatora również podlega agentowi T. [Spółki] E. S.A. Przetwarzanie danych klientów T. [Spółki] przez »EP« odbywa się na podstawie art. 31 ustawy, a proces ten szczegółowo reguluje umowa zawarta pomiędzy E. S.A. a »EP« K.G.”.
- 4) Spółka pozyskała i obecnie przetwarza dane osobowe Skarżącej w zakresie: imię, nazwisko, ulica, numer domu i mieszkania, kod pocztowy i miejscowość, seria i numer dowodu osobistego, numer PESEL, data urodzenia, numer telefonu, numer konta abonenta, kopia dowodu osobistego, numer umowy i data jej zawarcia, numer IMEI telefonu, numer karty SIM, dane o płatnościach Skarżącej, w tym numer rachunku bankowego, dane o historii kontaktów Spółki ze Skarżącą, dane o świadczonych na jej rzecz usługach i produktach telekomunikacyjnych oraz dotyczące realizacji umowy.
- 5) Spółka, w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem, wskazała, iż cyt.: „Obecnie T. [Spółka] przetwarza dane Skarżącej jako byłej klientki T. [Spółki]”. Jako podstawę prawną dla przetwarzania danych osobowych Skarżącej pomimo rozwiązania umowy Spółka wskazała art. 164 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, jak również na przepisy o rachunkowości i przepisy podatkowe.
- 6) Spółka poinformowała również, iż stworzyła szereg procedur wewnętrznych i zabezpieczeń technicznych oraz informatycznych mających na celu ochronę danych osobowych swoich klientów. Wdrożono środki zabezpieczające, o których mowa w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia

29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Ponadto Spółka podkreśliła, iż do danych osobowych Skarżącej miały dostęp wyłącznie osoby posiadające stosowne upoważnienia, zaś na punkt przedstawicielski zostały nałożone obowiązki w zakresie przestrzegania przepisów regulujących przetwarzanie danych, a także wdrożenia niezbędnych zabezpieczeń mających zapewnić ochronę tych danych przed dostępem do nich osób nieupoważnionych.

- 7) W odpowiedzi na zarzut Skarżącej, iż w dniu [...] stycznia 2010 r. umowa zawierana ze Skarżącą opatrzona została pieczętą „W.” W.K. podczas gdy paragon fiskalny został wystawiony przez firmę „EP” K.G., Spółka wskazała, iż cyt.: „zarówno podmiot »W.« W.K., jak i »EP« K.G. w dniu zawierania umowy ze Skarżącą były upoważnione do przetwarzania jej danych osobowych. Ww. podmioty działały w imieniu i na zlecenie T. W czasie, gdy Skarżąca zawierała umowę z T., ww. podmioty były w trakcie restrukturyzacji - »EP« przejmował Autoryzowany Punkt Sprzedaży »W.«, stąd umowa została opatrzona pieczętą »W.«, a paragon wystawiony przez »EP«. (...) w miejscu, w którym wcześniej zlokalizowany był punkt »W.« W.K., prowadził działalność gospodarczą pan K.G. (»EP« K.G.), który współpracował z E. S.A. od początku stycznia 2010 r. i na podstawie zawartej umowy był upoważniony do zawierania umów w imieniu i na rzecz T., a także, iż K.G. (również upoważniony do zawierania umów w imieniu i na rzecz T.). Należy także wskazać, że do końca stycznia 2010 r. autoryzację w danej lokalizacji miał »W.« W.K., a nie »EP« K.G., a wobec współpracy właścicieli firm między sobą oraz wobec ich współpracy z E. S.A., w przedmiotowej sprawie w umowie zawartej ze Skarżącą przez »EP« K.G. wskazano kody przypisane do Autoryzowanego Punktu Sprzedaży »W.«. Fakt ten nie był jednak zatajany przed klientami odwiedzającymi APS »W.«, którzy chociażby na podstawie paragonu mogli stwierdzić, z kim zawierają umowę i zgłosić ewentualne zastrzeżenia”.
- 8) Spółka zdecydowanie podkreśliła, iż dane osobowe Skarżącej nie zostały udostępnione na rzecz osób nieupoważnionych.

W tym stanie faktycznym GIODO zważył, co następuje.

Niniejsze rozważania rozpocząć należy od wskazania, że organ ochrony danych osobowych na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego dokonał jedynie oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej, natomiast nie badał kwestii zasadności zarzutów dotyczących legalności zawartej przez Skarżącą ze Spółką umowy czy też kwestii dotyczących podrobienia podpisu Skarżącej na tej umowie. Sprawy dotyczące sporów wynikających z umowy, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), zwanej dalej Kpc, są bowiem sprawami cywilnymi i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. Zaś sprawy dotyczące fałszowania dokumentów winny być rozpatrywane na gruncie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) i toczy się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 z późn. zm.). Podkreślić przy tym należy, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż Skarżąca skierowała sprawę do Prokuratury Okręgowej w L., która z kolei umorzyła

postępowanie w sprawie. Zaakcentować należy, iż Generalny Inspektor natomiast nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II SA 401/00).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, przetwarzanie danych to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

Postępowanie administracyjne prowadzone przez Generalnego Inspektora Danych Osobowych służy kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych i jest ukierunkowane na wydanie decyzji administracyjnej na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Jak wynika z brzmienia powołanego przepisu, w przypadku naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6).

Ustawa o ochronie danych osobowych określa obowiązki administratora danych osobowych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy, na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. W konsekwencji zgoda osoby, której dane dotyczą nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych osobowych, bowiem proces

przetwarzania danych będzie zgodny z ustawą również wówczas, gdy administrator danych wykaże spełnienie innej z wyżej wymienionych przesłanek.

Z akt sprawy wynika, iż aktualnie Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącej w celach archiwalnych. Zgodnie z art. 164 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r., poz. 243), dane użytkowników końcowych mogą być przetwarzane w okresie obowiązywania umowy, a po jej zakończeniu w okresie dochodzenia roszczeń lub wykonywania innych zadań przewidzianych w ustawie lub przepisach odrębnych. Zgodnie zaś z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330), spółki prawa handlowego zobowiązane są do stosowania jej przepisów. Według dyspozycji wskazanej w art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu. Pozostałe zaś zbiory, w zależności od ich rodzaju, przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak, w myśl przepisu art. 74 ust. 2 pkt 8 tego aktu prawnego, pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1 – 7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Obowiązek przechowywania przez spółki prawa handlowego dokumentacji w celach archiwalnych, wynikający z art. 74 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy, odbywa się w celu realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z ww. aktu prawnego, a więc w oparciu o przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Zaznaczyć należy w tym miejscu, iż zgodnie z art. 31 ustawy, administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych (ust. 1). Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (ust. 2). Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych, o których mowa w art. 36-39, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a. W zakresie przestrzegania tych przepisów podmiot ponosi odpowiedzialność jak administrator danych (ust. 3). W przypadkach, o których mowa w ust. 1-3, odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy spoczywa na administratorze danych, co nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu, który zawarł umowę, za przetwarzanie danych niezgodnie z tą umową (ust. 4). Do kontroli zgodności przetwarzania danych przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, z przepisami o ochronie danych osobowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 14-19 (ust. 5).

W ocenie Generalnego Inspektora zarówno – umowa agencyjna zawarta pomiędzy E. S.A. a Spółką, jak również umowa pomiędzy P. Sp. z o.o. a Spółką – wypełnia przesłanki umowy powierzenia, o której mowa w art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych zarówno z uwagi na jej formę (pisemna), treść (określenie celu, dla realizacji którego będą przetwarzane powierzone dane, tj. zawieranie w imieniu i na rzecz Spółki umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych), jak też zakres (wskazanie zakresu danych, jakie zostają powierzone Spółce w związku z zawieraniem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych). Jednocześnie w treści umów określone było upoważnienie do dalszego powierzenia danych innym podmiotom biorącym udział w realizacji umowy (podpowierzenie).

Mając na uwadze powyższe należy podnieść, że zarówno firma W., jak i firma EP pozyskały dane osobowe Skarżącej na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych. Firmy te

pozyskały i przetwarzały dane osobowe Skarżącej na podstawie art. 31 ustawy w ramach umowy z dnia [...] maja 2008 r. (W.) oraz umowy z dnia [...] grudnia 2009 r. (EP). Przetwarzanie takie w trybie art. 31 ustawy było dopuszczalne i zgodne z przepisami tej ustawy. Podkreślić przy tym należy, iż współpraca Spółki z ww. firmami, w odniesieniu do danych osobowych Skarżącej, zakończyła się momencie przesłania umowy do Spółki, tak więc dane osobowe Skarżącej nie są aktualnie przetwarzane przez te podmioty.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie nie dostarczyło wystarczających dowodów na potwierdzenie udostępnienia danych osobowych Skarżącej przez Spółkę na rzecz osób nieupoważnionych, zaś wszystkie osoby mające dostęp do danych Skarżącej były osobami upoważnionymi w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Należy zatem podkreślić, że organ administracji publicznej może uznać stan faktyczny rozpatrywanej sprawy za ustalony jedynie na podstawie nie budzących wątpliwości dowodów i nie może poprzestać w tym zakresie na uprawdopodobnieniu – chyba, że przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), zwanej dalej Kpa, stanowią inaczej (np. art. 24 § 3 Kpa). Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 lipca 1999 r. (sygn. III SA 5417/98) „organ prowadzący postępowanie musi dążyć do ustalenia prawdy materialnej i według swej wiedzy, doświadczenia oraz wewnętrznego przekonania ocenić wartość dowodową poszczególnych środków dowodowych, wpływ udowodnienia jednej okoliczności na inne okoliczności”. W związku z tym brak jest dowodów by jednoznacznie stwierdzić, że doszło do udostępnienia danych Skarżącej na rzecz osób nieuprawnionych.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do wniosku Skarżącej o cyt.: „(...) ustalenie winnych niedopełnienia obowiązków jako administratora danych i ukarania stosownie do posiadanych przez GODO kompetencji” podkreślić należy, że stosownie do zakresu kompetencji wskazanego w art. 12 pkt 1-7 ustawy o ochronie danych osobowych, do kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nie należy inicjowanie postępowań dyscyplinarnych, czy też powiadamianie organów stanowiących nadzór nad działalnością konkretnego podmiotu o ewentualnym działaniu stanowiącym naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych w formie decyzji administracyjnej. Takie stanowisko potwierdza orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 19 lipca 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż : „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GODO w administracyjno-prawnych formach postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie (...) Decyzja o zawiadomieniu nie nosi jednak cech decyzji administracyjnej o jakiej mowa w art. 104 i nast. K.p.a.”. Ponadto ustawa o ochronie danych osobowych nie przewiduje nakładania sankcji finansowych ani karnych, na podmioty wobec których Generalny Inspektor prowadzi postępowania administracyjne.

W związku z powyższym zasadniczym faktem mającym wpływ na treść niniejszego rozstrzygnięcia jest fakt, iż dane osobowe Skarżącej przetwarzane są przez Spółkę wyłącznie w celach archiwalnych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Odwołując się jednocześnie do regulacji

art. 18 ust. 1 ustawy należy zaznaczyć, że GODO nakazuje z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, przywrócenie stanu zgodnego z prawem w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych. W rozpatrywanej sprawie brak było podstaw do wydania decyzji nakazującej przywrócenie stanu zgodności z prawem, tj. usunięcia uchybień bądź też zastosowania dodatkowych środków zabezpieczających danych osobowych Skarżącej.

W tym stanie faktycznym i prawnym GODO rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy, art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kpa, strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do GODO (adres: Biuro GODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.